

2012-

Vana-Kalamaja tänavaruumi algatus

Asukoht: Kalamaja, Tallinn

Toomas Paaver algatas 2012. aastal tegevuse, mille eesmärk on luua Vana-Kalamaja tänava ning seonduvate ristmike ja platside ümberehitamisega Tallinna vanalinna ja mereäärt ühendav meeldiv tänavaruum.

Taotledes Eesti Kultuurkapitalilt toetust, oli algne idee viia läbi näidisprotsess, mille kaudu valmiks koostöös tänava ehitusprojekti eskiis. Kuna rahastus osutus väiksemaks, mõtestati projekt üldisemaks. Ettevõtmisega liitusid Telliskivi selts ja Linnalabor. Kujunes koostööprotsess, mille vältel toimus aastatel 2012–2016 rohkelt erinevaid ettevõtmisi:

- » Algatuse sümboliseerimiseks korraldati koos Teele Pehkiga 20. mail 2012 Titekärude paraad Nunne tänava lõpust läbi Kalamaja mereni.
- » 2012–2013 mõeldi läbi üldine tegevuskava, kuidas ja milliste sammude kaudu saab visioon teostuda.
- » 26. aprillist 10. maini 2013 viidi läbi tänavaelanike küsitlus.
- » Kalamaja päevade ajal 19. mail 2013 toimus Vana-Kalamaja tänavaruumi foorum, kus teemat lahkas erinevast küljest hulk professionaale (lisaks Toomas Paaverile Kadri Klementi, Karri Tiigisoone, Dago Antov ja Grete Arro).
- » 17. mail 2014 korraldati esmakordselt pikalauapidu piki Vana-Kalamaja tänavat 120 meetri pikkusel laual, sümboliseerides sedakaudu tänava tulevikuvõimalusi. Hiljem kujunes see laud Kalamaja päevade traditsiooniks.
- » 2016. aastal esitas Toomas Paaver Vana-Kalamaja tänavaruumi võistlusülesande tööversiooni linnale, et ettevõtmist saaks jätkata avalik sektor.

Titekärude paraad Nunne tänava lõpust mereni, 20.05.2012. Korraldajad Teele Pehk ja Toomas Paaver

Pikalauapidu 17.05.2014. korraldaja Telliskivi selts, ruumilise kontseptsiooni pakkus Toomas Paaver

Väljavõtted Vana-Kalamaja tänavaruumi võistlusülesandest (Toomas Paaver, 2013–2016):

- » Võistlusel otsitava lahenduse keskseks eesmärgiks on mõistliku tasakaalu leidmine turvalise ja inimsõbraliku avaliku ruumi ning sõidukite liikumis- ja parkimisruumi vahel. Selleks tuleb läbi mõelda kogu tänavaruum, et iga ruutmeeter oleks efektiivselt kasutatud, rakendades maksimaalselt tänavaruumi ristikasutus. Jalakäijale peab leiduma kogu tänava pikkuses piisavalt avar turvaline ruum, kus võib ka väikesed lapsed tänavale liikuma lubada.
- » Vana-Kalamaja tänav ei ole transiitväli autodele ega ka jalgratturitele. Eraldiseisva jalgrattateede järele puudub Vana-Kalamaja tänaval vajadus, kuid kogu tänavaruum peab võimaldama mugavat ja ohutut liikumist jalgrattaga nii sõiduteel kui jalakäijate alas. Tänavaruum peab võimaldama jalgratturi mugavaid pöördeid kõigile ristuvatele teedele ja hoovidesse, samuti jalgratturi mugava liikumise sõiduteelt kõnniteele ja vastupidi.
- » Jalakäijate ja kergliikluse ruumi tuleb käsitleda kogu võistlusala läbiva keske elemendina, mis ei ole mõeldud ainult liikumisruumiks, vaid ka olemis- ja kohtumisruumiks. Tänavaruumi lahendus peab igas mõttes seadma jalakäija (sh lapsekäruga jalakäija, ratastooli vm ratastel liikumisvahendiga liikuja) esiplaanile võrreldes mootorsõidukitega. Lahendus peab võimaldama jalakäijal minna teisele poole sõiduteed igas kohas kui ta seda soovib. Arvestada muuhulgas ka jalakäijaruumi süsteemse lumekoristusega, arvestada lumesaha mõistliku laiusega.
- » Tänavaruumi lahendus peab hoolitsema, et füüsilise ruumi tekitaks olukorra, kus sõidukid ei tõsta kiirust üle 30 km/h. Selleks on mõistlik kasutada erinevaid vahendeid, mille hulgas peamised on näiteks:
 - vaba sõidutee võimalikult väike laius (kitsam kui 5 m),
 - sirgete sõidutee lõikude võimalikult väike pikkus (lühem kui 100 m),
 - katendis leiduvad elemendid, mis ei võimalda kiiret ülesõitu (mitte rohkem kui 30 km/h).
- » Vana-Kalamaja tänaval tuleb arvestada parkimise vajadusega. Selleks tuleb kavandada parkimiseks võimalikult palju kohti, kuid seda mitte jalakäijaruumi kvaliteedi arvelt. Arvestada tänaväärsete hoonete tegeliku parkimisvajadusega vastavalt vastavalt tänavaelanike küsitlusele. Vältida parkimist vahetult ristmike juures, mis piiraks nähtavust. Tuleb arvestada, et parkimiskohtadest veelgi olulisem on peatumise või lühiajalise parkimise võimalus.
- » Tänavaruumi kavandada mõõdukalt istumisvõimalust, mille paigutamise juures arvestada, et elamute akende lähedal võivad avalikele istumiskohtadele kogunevad seltskonnad elanikke pigem häirida, mistõttu istumiskohad on oodatud pigem avalike hoonete juures. Kõigil lahendustes tuleb austada erinevate Kalamaja elanike igapäevast elu, arvestada võimalikult palju nende harjumusi ja linnaruumi kasutamist.